

La mala/bona educació

À

Un dels rituals que més m'agraden és deixar-me perdre en una llibreria. Remenar els exemplars, amb aquelles cobertes tan noves i aquella olor de paper, tinta i efervescència d'idees; i trobar aquell bocí de soledat compartida amb altres lletraferits mentre somric ?no sé ben bé per què? i reflexiono sobre els títols dels llibres amb els quals vaig topant-me, per atzar. Sempre acabo traient la mateixa conclusió després d'aquesta injecció d'adrenalina literària: em fan falta hores per llegir. Necessito dosis.

Darrerament, en aquestes passejades, m'ha cridat l'atenció el gruix de llibres existents en relació a "Com hem de fer-ho els humans per educar els nostres fills". Imagino que llegir-los tots seria entrar en una espiral autodestructiva de dimensions considerables. Uns ens dirien que ho fem malament fent-ho així, d'altres que ens equivoquem fent-ho aixà, etcètera. Com en la majoria de les coses de la vida trobaríem "tants caps i tants barrets", i intentar fer cas a tothom acabaria convertint-se en un repte completament utòpic. Al final, però, la proliferació de llibres del gènere, entenc, acaba responnent a una preocupació latent de la societat actual en relació a: com hem de fer-ho per fer-ho bé amb les generacions que vénen. I, creieu-me, és una preocupació justificada. I un repte colossal.

Els infants d'avui vénen amb un iPad sota el braç, s'eduquen a base d'hores i hores davant la televisió ?és el recurs fàcil quan els adults tenim feina? i en tenen pocs, de recursos propis, com els que podíem tenir nosaltres durant la nostra infància: són poc autònoms en el camp del joc i la creativitat que, en molts casos, brilla per l'absència. Recordo que quan era un infant podia passar-me tardes senceres jugant a disfressar-me amb la roba dels avis i fent escenes teatrals inventades amb la música de fons d'un ràdio-cassette. Avui dia, recórrer a recursos que no tinguin incorporats una pantalla tàctil és gairebé inimaginable. Si no hi ha pantalla, no hi ha diversió.

No sé definir de qui és culpa i potser tot aquest gruix de pàgines negre sobre blanc me'n donarien algunes bones pistes. No obstant això, sense llegir-ne cap, em passen pel cap un reguitzell de preguntes, no del tot absurdes que, al final es resumeixen en una de sola: Com volem que els nostres nens facin de (siguin) nens si no els deixem fer de nens?

La reflexió sembla rebuscada però és ben simple. Per què no donem als nostres infants l'oportunitat d'avorrir-se en comptes d'omplir-los el temps amb extraescolars i activitats diverses? Per què no els ensenyem, amb l'exemple, que a casa, a banda de les pantalles, existeixen molts altres elements de diversió: la pintura, la música, els llibres,... Per què no els incentivem a conèixer-se, a descobrir de mica en mica què els apassiona, què els fa vibrar (i un cop ho sàpiguen els ho potenciem)? Per què no som capaços de cercar l'espai i el temps per seure amb ells i explorar les seves emocions? I, de pas, que ells descobreixin les nostres i ens deixin l'espai i el tempo per viure-les amb harmonia. Per què...?

Som una generació fruit de les presses i l'estrès i, sense adonar-nos-en, estem fent créixer les nostres llavors amb la inèrcia del dia a dia i l'anar fent. Sense pausar. Parar. Reflexionar. Què volem ensenyar a aquells que, d'aquí a uns anys, esdevindran el present del nostre món? Volem fer créixer petits dictadors que manen i ordenen i són incapaços de fer-se el lliit? O volem intentar formar en l'art de la sensibilitat i l'educació en valors? Jo ho tinc clar.

El que llegim en tots aquests llibres d'estudiosos i experts, de ben segur ens ajudarà. Però el que ens dicti el nostre instint, sense dubte, ens guiarà en un camí que mai ningú no ha dit que seria fàcil. Un camí que ens implica renúncies, però que també compta amb recompenses pures com la corba de la felicitat que ens aporta el somriure net d'aquell infant/adult que creix i es desenvolupa per esdevenir, el que vulgui, però des de l'amor i les ganes de ser i fer millor.

I el repte més gran: serem capaços d'ensenyar quelcom tan important si, a voltes, hem estat incapaços d'aprendre-ho nosaltres mateixos?